

Za každou cenu. Rusko se chystá na další ničivý manévr na Ukrajině

svobodny-svet.cz/za-kazdou-cenu-rusko-se-chysta-na-dalsi-nicivy-manevr-na-ukrajine

4. února 2023

SVOBODNÝ SVĚT

CEVRO

S příchodem zimy frontová linie evropské války zamrzla, a to v obou smyslech tohoto slova. Konec války je v nedohlednu. Dokonce asi ještě dál, než se zdálo v létě a na podzim. Rusko pokračuje s vedením války navzdory tomu, že nemá žádné realistické vyhlídky na dosažení vítězství. Naopak Ukrajina, povzbuzena úspěchy minulých měsíců a trvalou podporou od svých západních spojenců, navyšuje své požadavky, které Moskva v této chvíli rozhodně nehodlá přijmout. Nastala patová situace: i když se

intenzita bojů momentálně zmírnila, obě strany se horlivě připravují na další kolo, které se očekává na jaře nebo už koncem zimy.

Poničený most přes řeku Severský Doněc, zdroj: war.ukraine.ua / Yana Sidášh.

Tato stručná analýza shrnuje výsledky nevelkých vojenských akcí uplynulých zimních měsíců a zkoumá trendy a faktory ovlivňující očekávaný návrat aktivního vedení války. Zvláštní důraz je pak kladen na paralelní přípravy obou válečných stran uspíšené snahou zvrátit momentální patovou situaci ve svůj prospěch.

Bachmutský mlýnek na maso

Po stažení ruské armády z Chersonu v polovině listopadu 2022 byla frontová linie celkem stabilní. Nízké teploty a srážky dočasně ukončily vojenské operace a dění na západní frontě víceméně utichlo, s výjimkou jediné oblasti.

Ruské vojenské velení zacílilo na Bachmut a pás měst kolem něj, která byla chráněna ukrajinskou armádou (ZSU) během kvaziválky na Donbase v letech 2014-2021. Zjevným cílem jeho snažení bylo přivést do této oblasti co největší množství vojenské síly protivníka, aby mezitím odrazili očekávanou protiofenzívu na jihu směrem na Krym. Tato strategie částečně zafungovala, protože ukrajinské velení muselo soustavně přemísťovat své jednotky do tohoto sektoru. Přesto museli Rusové za svůj *úspěch* zaplatit vysokou cenu.

Wagnerova skupina (Wagnerovci) nicméně výrazně zrychlila ruský postup. Její jednotky jsou dvojího typu. Pěšáci, obvykle rekrutováni z věznic, jsou využíváni jako potrava pro děla v boji proti obraným liniím ukrajinské armády. Naproti tomu zkušení žoldáci operující v tzv. *storm detachments* mají na starost vysoce profesionální mise jako jsou boje v zastavěných místech. Většinou se jedná o profesionální vojáky, kteří získali vojenské zkušenosti při bojích v Sýrii a Africe. Je zvláštní, že běžné jednotky ruské armády hrají v této oblasti jen vedlejší úlohu. Mezi klasickými vojáky a Wagnerovci panuje nedůvěra a své vojenské operace v zásadě nijak společně nekoordinují.

Boje u Bachmutu jsou podivnou směsicí válečných prvků první poloviny dvacátého století a postmoderní války jednadvacátého století. Obě strany využívají masivní intenzivní palbu, těžké dělostřelectvo, minomety a obrněné salvové raketomety. Denní spotřeba munice je enormní. Přesahuje dokonce průměrné měsíční množství, které potřebovali jednotky NATO na vrcholu svého působení v Afghánistánu v první dekádě jednadvacátého století. Ačkoli ruské a ukrajinské vzdušné síly nejsou příliš aktivní na bitevním poli, všudypřítomné smrtící drony a kvadroptéry, tzv. *oči na nebi* soustavně zasazují smrtící rány. Linie kontaktu je zbrázděna desítkami kilometrů blátivých zákopů a tisíci kráterů po granátech. Hrůzný pohled na bojiště pokryté těly mrtvých vojáků připomíná ty nejhorší výjevy z bitev první světové války jako Verdun, Ypres, Passchendaele, nebo Brusilovova ofenzíva.

Ruské vojenské a polovojenské síly trpí obrovské ztráty na životech, což je neuvěřitelné z pohledu válečné matematiky jednadvacátého století. Tisíce bezejmenných vojáků, civilistů odvedených z ulic nebo věznic, už ztratilo své životy na zasněžených bachmutských polích. Mnoho z nich už zůstane navěky evidováno jako ti, kteří byli ztraceni v akci. Bojovníci z obou stran zůstávají vystaveni jedné z nejvíce demotivujících válečných podmínek: zimě. Ukrajinští vojáci jsou na tom snad přece jen o něco lépe: jsou dobře vybaveni, střídání poměrně často a stojí za nimi loajální obyvatelé jejich země.

Ukrajinské zákopy u Bachmutu v listopadu 2022, zdroj: wikicommons.

Bitva o Bachmut začala už před více než půl rokem, v létě roku 2022. Nicméně až v posledních týdnech začali wagnerovci velmi pozvolna vytlačovat ukrajinské jednotky z jejich obranných pozic. Tempo denního postupu se skutečně dá měřit na metry. Špatnou zprávou

pro Rusko je, že za Bachmutem je další obrněná oblast: konglomerace Slavjansk a Krematorsk. Přesto nemá ruská armáda na výběr a musí pokračovat ve svém nákladném postupu v akci, která se dá označit za marný pokus rozdrtit ukrajinské strategické rezervy, které se zde shromáždily, a získat čas na svou vlastní hlavní ofenzívu plánovanou na jaro.

Zimní spánek: Vzdušné a námořní operace

Pokles v intenzitě bojů v posledních dvou měsících vedl také ke snížení vzdušných operací nad bojištěm. Mezitím ruské vzdušné a námořní síly pokračovaly s válčením ve městech a cílili raketovými střelami a drony na ukrajinskou kritickou infrastrukturu. Celkový počet jejich úderů od 10. října 2022 do 26. ledna 2023 je 17. Tyto útoky zatím nedokázaly způsobit nezvratné poškození dodávek energie, přestože došlo ke značným poškozením, která pocítili zejména civilisté. Narůstající bojová efektivita ukrajinských vzdušných sil a technologie zajišťující včasné varování, kterou poskytly západní zdroje, pomáhá zmírňovat škodu způsobenou ruskými útoky.

Ukrajina se snaží o odvetu. V prosinci 2022 Ukrajinci dvakrát napadli ruské domovské základny v Saratovu a Rjazani, vzdálené několik stovek kilometrů od místa bojových operací. I když tyto odvážné bojové akce nezpůsobily závažné škody, zasadily Rusku jistou psychologickou ránu. Ruské černomořské loďstvo v obavě z útoků na hlavní krymskou základnu pak také zmírnilo své operační tempo na moři a přesunulo své působení na pobřeží Kavkazu.

Kreml doufá ve změnu pozic

Po jedenácti měsících trvání války se ruská armáda ocitla ve sněhové břečce na Donbasu namísto toho, aby triumfálně nepochodovala do Kyjeva. Toto vystřízlivění způsobilo nejhlubší krizi v ruském strategickém plánování, protože vedení země musí znovu přeplánovat další postup. Kroky, které Rusko podniklo v minulých měsících ilustrují, že Kreml už se rozloučil s prvotním plánem a

přepnul do režimu dlouhotrvajícího válečného konfliktu. Ruská fixace na porážku Ukrajiny za každou cenu však zůstává, a to navzdory všem utrženým ranám. 12. ledna 2023 delegoval Vladimir Putin vedení všech válečných operací na generála Gerasimova, náčelníka generálního štábu Ozbrojených sil Ruské federace, což je již čtvrtý generál, který byl tímto od počátku války pověřen. Gerasimov má dva klíčové úkoly: získat zpět poškozenou vojenskou techniku v průběhu probíhající mobilizace a připravit ji na velkou ofenzívu v následujících měsících, která by Rusku měla navrátit strategickou iniciativu.

Sergej Šojgu a Valerij Gerasimov, zdroj: kremlin.ru.

Ruské plány jsou však nejasné, což dává prostor nejrůznějších spekulacím. Pravděpodobně zaútočí na jihu v oblasti Záporoží, aby co nejvíce posunuli frontovou linii zpět ze suchozemského koridoru směrem na Krym. Dalším cílem je pak získat zpět části Donbasu, které zůstaly pod ukrajinskou kontrolou. Mnohem méně pravděpodobné je, že další ofenzíva se uskuteční z běloruského balkonu směrem na Kyjev a podél brestlitevské osy, aby odřízli

dodávky z Polska na Ukrajinu. Kreml proto ještě musí pohrozit Minsku a donutit ho vstoupit do války. Je však třeba zdůraznit, že se jedná čistě o hypotézy, a to z následujících důvodů:

Téměř rok nepřetržitých bojů značně zasáhl sílu a schopnosti ruské profesionální armády. Podle norského ministerstva obrany ztratilo Rusko od počátku války přes 180 000 mužů (byli zabiti, zraněni, pohřešují se nebo byli zajati). Jen pro porovnání: americká armáda přišla během patnácti let války ve Vietnamu o 210 000 vojáků. Mobilizace vyhlášená minulé září má za cíl navýšit počet pěšáků. Nicméně nedostatečně trénovaní rezervisté jen stěží zlepší vojenské výsledky. Ruská polní armáda na Ukrajině se postupně dostává na úroveň hlavně pěšácké armády skládající se z mixu klasických jednotek, dobrovolníků, rezerv a dále soukromých a jiných etnických skupin. I když Wagnerovci vyrostli na bojovou skupinu o 50 000 mužích vybavených vlastními tanky, dělostřelectvem, bojovými helikoptéry atd, jsou stále závislí na munici, palivu a dalších dodávkách od ministerstva obrany, které však své zdroje nerado sdílí. Hodně se hovoří o Čečencích, kteří jsou sice dobře vybaveni, ale jsou méně angažováni v přední linii boje. Je pravděpodobné, že Kreml si Kadyrovce šetří na horší časy. A tak zatím na Ukrajinu přijíždějí kontingenty vojáků, kteří jsou nedostatečně trénováni a špatně vybaveni. Schází jim prakticky všechno: kvalifikovaní velitelé, dobrá logistika a zejména morálka. Množí se případy neuposlechnutí rozkazu a zběhnutí. Navzdory probíhajícím změnám zůstává systém ruského velení rigidní a nese všechny znaky stávajícího politického systému. Byrokratické rozhodovací procesy, v nichž každý krok vyžaduje souhlas nadřízeného, lze jen těžko změnit přes noc. Ministerstvo obrany a generální štáb, tzv. mozek armády, musí poslouchat příkazy shora, které jsou často odtržené od reality. Vysoké armádní velení nemá pod kontrolou polovojenská jednotky, jejichž velení je pověřené Kremlem a funguje jako protiváha standardní armády. Jistý rozkol mezi armádním velením Šojgu-Gerasimov a Prigožin-Kadyrov spolu s nedostatečnou spoluprací na operační a taktické úrovni může také značně ovlivnit vývoj plánované

ofenzívy. Ani co se vojenského průmyslu týče, nejsou ruské vyhlídky nijak radostné. Neefektivně řízená ekonomika není schopna přepnout do válečného módu z důvodu nekompetentního řízení, nedostatečné technologické kapacity a chybějícího lidského kapitálu, na kterém se podepsala mobilizace a migrace. Dlouhodobé zanedbávání vývoje nových technologických trendů má za následek nemožnost včas vyrobit dostatečné množství zbraní, munice a vybavení, přestože v roce 2023 naroste rozpočet na válečné výdaje 1,5 krát. Hvězda ruských vojenských přehlídek, tank Armata, se v boji zatím reálně neobjevil, Rusko nesplnilo své exportní závazky a namísto toho dováží zbraně na frontu, jako např. tanky T-90C vyrobené sice pro Indii, ale předané Wagnerovům. Nutnost doplnit zbraně a munici vedla k tomu, že některé ruské válečné vybavení je z roku 1940.

Rusko se tedy snaží obstarat zbraně z Iránu, Severní Koreje a Běloruska v módu šedé dovozní politiky. Falešné firmy tak například nakupují pračky, aby z nich získaly tolik potřebné mikročipy. Žádné opatření však nedokáže pokrýt obrovský nedostatek všech high-tech aktiv jako jsou prostorové senzory, UAV a další moderní komunikační prostředky, zpravodajské služby, sledovací zařízení, průzkumné prostředky atd. Rusko navíc zoufale zaostává s výrobou munice.

Všechny výše zmíněné faktory budou významně ovlivňovat další ruský postup. Mobilizace pokračuje rychlým tempem a očekává se, že na jaře bude odvedeno už 500 000 až 700 000 mužů. Doba trvání povinné vojenské služby se v příštích dvou letech prodlouží na dva roky, a to na horní věková hranice pro odvod bude třicet let. V roce 2024 naroste celkový počet vojenské síly na 1,5 milionu vojáků, a to bez stovek tisíc polovojenských formací. Kreml je odhodlán bojovat všemi prostředky, dokud se nerozhodne o vítězi. *Třetí možnost neexistuje...*

Co z toho plyne: Zákon o půjčce a pronájmu na steroidech“ zvyšuje ambice Ukrajiny

Ukrajina funguje na úplně jiné bázi než Rusko, ať už se to týká logistiky, technologií nebo morálky. Už zakusila, jak chutná krev vítězství, ví, že kvalita vítězí nad kvantitou a věří, že dosáhne vítězství. V mnoha ohledech se ZSU dá považovat za jednu z nejschopnějších a nejprověřenějších armád na světě. To dodává Kyjevu sebevědomí zvyšovat nároky a klást si podmínky pro jednání s Moskvou. Trvalá podpora ze západu v tom samozřejmě hraje klíčovou úlohu.

Všestranná vojenská pomoc od západních spojenců je nebývalá. Jen stěží ji můžeme vyjádřit finanční částkou. Je však pravděpodobné, že dosahuje miliardy dolarů. Počet zemí, které se do pomoci Ukrajině zapojily, je vyšší než padesát a to nepočítáme anonymní dárcce.

V minulých měsících spojenci zrychlili tok dodávek zbraní a prolomili tabu o dodávce jen určitých typů zbraní. Masivní dodávky protitankových střel a přenosných protiletadlových raketových kompletů ještě před propuknutím invaze pomohly zmírnit hlavní nápor. Tím se otevřely dveře pro dodávky systémů HIMARS, MLRS, Caesar, PzH2000 a M109, které pomohly zastavit ruský tlak vloni v létě a následně na podzim spustit protiútok. Ve třetí fázi pak dorazily vzdušné obranné systémy jako NASAMS nebo IRIS-T, které jsou v ochraně ukrajinských měst proti ruským střelám a dronům naprosto nepostradatelné. Brzy je doplní ještě americký systém Patriot.

Další tabu padlo poté, co Německo dalo zelenou dodávce tanků Leopard 2. Následovat je budou britský Challenger 2, francouzský Leclerc a americký Abrams. To pro Ukrajinu znamená obrovskou možnost. Dříve či později by měly dorazit i americké stíhačky typu F 16. Západ se zároveň snaží skoupat ruské zbraně z celého světa, vylepšit je a poslat na Ukrajinu (např. marocké tanky T-72). Je však třeba zmínit ještě jeden aspekt západní pomoci, a to pomoc digitální, poskytování informací od západních zpravodajských služeb a soukromých společností.

Vojenská pomoc Ukrajině je samozřejmě pro dárce mimořádně nákladná. Západní rezervy, snížené po konci studené války, se tak dále ztenčují vlivem transferu na Ukrajinu. Munice ubývá závratným tempem. Bude to trvat pět let standardního tempa výroby, než se vyrovná spotřeba jednoho milionu dělostřeleckých granátů ráže 155 mm, které poskytly Spojené státy. Nutnost doplnit nízký arzenál a ohraničit ruskou hrozbu musí přimět americký a evropský vojenský průmysl, aby přijal speciální investiční program zaměřený na revitalizaci vojenské průmyslové základny. Evropská válka sice ovlivňuje evropské ekonomiky, ale v jistém smyslu může i pomoci jejich obnově.

Západní pomoc je hlavním hybatelem očekávané strategické ofenzívy ukrajinské armády. Desítky tisíc ukrajinských vojáků se cvičí v Británii, Polsku a dalších státech, aby se připojili k brigádám v první linii a tři nové speciální jednotky se formují pro zadní část.

V jistém momentu spustí Ozbrojené síly Ukrajiny útok ve vybraných lokalitách za použití taktiky *tlakového hrnce*. Dělostřelectvo a raketové jednotky naruší zadní linii protivníka zacílením na velitelská stanoviště a logistické základny. Zároveň mobilní mechanizované a obrněné jednotky postoupí vpřed a pokusí se dostat skrz obrannou linii, již oslabenou palbou, a rychle vniknou do operačního prostoru. Nejlogičtější a nejvhodnějším místem pro takovou ofenzivu je jih: krymská pevninská šíje. Načasování takové ofenzivy je včas obtížné odhadnout. Ukrajina bude pravděpodobně vyčkávat, dokud Rusko neudělá první krok.

Kostky jsou vrženy

Píseň z populárního sovětského filmu o velké vlastenecké válce má následující refrén: „A my potřebujeme jen a pouze vítězství, pro nás všechny, za každou cenu.“ Zdá se tedy, že ruský kult vítězství, pokroucený narativem ruské propagandy posledních dvou dekád, se nakonec Rusku vymstí. Heslo z roku 1945 „už nikdy“ se přeměnilo na

„můžeme znovu triumfovat“ v roce 2022. Je tedy zřejmé, že Kreml v honbě za vítězstvím zajde až na hranu a vědomě i podvědomě bude měnit válečné vzorce a diskurz. Kostky jsou vrženy.

| CEVRO ARENA

■ ■ ■ ■ ■ (8 votes, average: **2,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

•

S UKRAJINCI NETANČÍM!!! napsal:

05/02/2023_(01:58)

Kdo tady tu snůšku blábolů psal? fialenko? Nebo bolševickéj generalissimus pávek? Obsah by tomu odpovídal

Ale jestliže ukmíči tak drtivě vítězí a mají tak vysokou morálku, tak by se mohli sbalit a táhnout odsud všichni konečně do prdele

Odpovědět

Vajo napsal:

05/02/2023_(09:19)

Tuto snůšku blábolů sepsal Institut pro rozvoj a diplomacii v Ázerbájdžánu.

Odpovědět

•

Kolemjdoucí napsal:

05/02/2023_(10:34)

áá je to tady. Toto není přece názor našeho pana dobyvatele. Co se to opovazujete psát. Okamžitě zdiskreditovat, že to jsou bláboly a že zabit dobovacnou válkou je přece normální když nemáme hranice, a co se vůbec napadený stát má právo bránit. Buďte rádi že ty bláboly můžete tady psát. U našeho vůdce by jste šli do basy. Je to přece speciální operace. Tak přistě líp.

Odpovědět